

RAADSVOORSTEL

zaaknummer: 1059572
afdelingsnaam: Beleid & Ontwikkeling - Sociaal Domein
steller: Dhr. D. Ligter
telefoonnummer: 06 34520296

onderwerp: Actualisatie Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs.

Voorstel

1. De Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Hilversum 2022, met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2022, vast te stellen onder gelijktijdige intrekking van de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Hilversum 2016.

Planning

Titel	Toelichting	BEELDVORMING	ORDEELSVORMING	BESLUITVORMING
Actualisatie Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs 2022.	Naar aanleiding van lokale en landelijke ontwikkelingen is de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Hilversum geactualiseerd.	9 februari 2022	9 februari 2022	9 maart 2022

Samenvatting

Gemeenten hebben zorgplicht voor de huisvesting van het primair onderwijs (PO), het voortgezet onderwijs (VO) en het speciaal onderwijs (SO en VSO). Op welke wijze aan deze wettelijke taak uitvoering wordt gegeven is opgenomen in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Hilversum 2016. De gemeente Hilversum volgt in grote lijnen de modelverordening van de Vereniging voor Nederlandse Gemeenten (VNG), die waar nodig aan de lokale situatie is aangepast. De VNG heeft op basis van ervaringen, ontwikkelingen en wettelijke wijzigingen een aantal aanpassingen voorgesteld. Daarnaast is in 2020 het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2020 – 2035 (IHP) vastgesteld. Reden om een gewijzigde verordening voor te leggen.

Inleiding

Gemeenten hebben een wettelijke zorgplicht voor de huisvesting van het onderwijs. Voor toepassing van deze zorgplicht dient de gemeente bij verordening een regeling op te stellen, zoals omschreven in artikel 102 van de Wet op het primair onderwijs, artikel 100 van de Wet op de expertisecentra en 76m van de Wet op het voortgezet onderwijs.

Het onderwijs kan bij de gemeente huisvestingsvoorzieningen (uitbreiding, nieuwbouw, eerste inrichting, herstel van constructiefouten of schade aan een schoolgebouw) aanvragen. De beoordeling van deze aanvragen verloopt aan de hand van de Verordening voorzieningen onderwijs Hilversum 2016, hierna te noemen verordening. Deze verordening is grotendeels opgesteld in de lijn van de Model Verordening van de VNG. Het voorstel is de verordening te actualiseren, zodat het aansluit bij landelijke en lokale ontwikkelingen.

In 2020 is het IHP vastgesteld en is de VNG modelverordening onderwijshuisvesting gewijzigd. Met het IHP zijn afspraken gemaakt om tot 2035 bepaalde investeringen te doen in de huisvesting van de Hilversumse onderwijsgebouwen en gymzalen. In de VNG modelverordening zijn een aantal eerdere wetwijzigingen verwerkt, zoals: de profielen van het voorbereidend middelbare beroepsonderwijs (VMBO), aanpassing omvang onderwijsruimte speciaal onderwijs en aanpassing van de ruimtebehoefteberekening voor leerlingen met een achterstand. Daarnaast zijn de normbedragen geactualiseerd en enkele technische wijzigingen ter verduidelijking van de verordening. Met de schoolbesturen is Op Overeenstemming Gericht Overleg gevoerd.

Leeswijzer

Aan dit voorstel zijn drie bijlagen gekoppeld:

- De nieuwe verordening zonder zichtbare wijzigingen.
- De bestaande verordening met daarin de voorgestelde wijzigingen via wijzigingen bijhouden.
- Een was-woordt tabel van de wijzigingen.

De nieuwe verordening bestaat uit een romp, zes bijlagen en een toelichting. Op basis van deze stukken is goed na te gaan welke aanpassingen zijn doorgevoerd in de huidige verordening van 2016.

Probleemstelling/doel

Een geactualiseerde Verordening voorzieningen onderwijs Hilversum 2022, die aansluit bij lokale en landelijke ontwikkelingen.

Argumenten

1.1 Actualisatie van de verordening vloeit voort uit de ambities die zijn opgenomen in het IHP.

Op [6 mei](#) heeft de raad het IHP vastgesteld waarin de opgave op het gebied van onderwijshuisvesting, voor de komende jaren, is beschreven. Met de koppeling van het IHP aan de verordening is het IHP richtinggevend bij het toekennen van voorzieningen. Daarnaast lopen wij hiermee vooruit op de toekomstige wettelijke verplichting om het IHP te borgen in de verordening. Naast borging zijn de volgende richtlijnen van het IHP verwerkt in de verordening:

- In het IHP is een nieuwe grotere maat voorgesteld voor de zaalvloer van een nieuwe gymzaal. Deze nieuwe maat sluit beter aan bij modern bewegingsonderwijs. De minimale standaardmaat van een gymzaalvloer is in de verordening verwerkt.
- Conform het IHP kan optimalisatie van huisvestingscapaciteit mede bereikt worden door de verwijsafstand binnen het voortgezet onderwijs te laten vervallen. Dit is overgenomen in de verordening waardoor de groei van een VO school in heel de gemeente Hilversum kan worden opgevangen.
- De Taalschool Hilversum beschikt over extra onderwijscapaciteit voor het verzorgen van voltijd eerste opvangonderwijs aan leerlingen (rechtstreeks uit het buitenland of wonen minder dan één jaar in Nederland) van 4 tot 12 jaar. Deze extra huisvestingsbehoefte is toegevoegd aan de verordening waardoor sprake is van 7,35 vierkante meter per leerling in plaats van 5,03 vierkante meter.

1.2 Actualisatie van de verordening vloeit voort uit de gewijzigde landelijke regelgeving.

- Het VMBO is vernieuwd waardoor er geen sprake is van sectoren maar profielen. De nieuwe profielen vragen om een aanpassing van de verordening waardoor het mogelijk blijft de ruimtebehoefte te berekenen. Naast voornoemde aanpassing heeft de VNG de ruimtebehoefte berekening vereenvoudigd en aangegeven dat de uitkomst hetzelfde is als de huidige berekening. Dit is niet het geval en ook is niet duidelijk waarop de nieuwe berekening is gebaseerd. Totdat hierover meer duidelijkheid is blijven we rekenen met de huidige formules waardoor de huidige ruimtebehoefte gehandhaafd blijft maar wel aangepast aan de profielen.
- De gewichtenregeling is komen te vervallen en toekenning van extra onderwijscapaciteit, aan scholen met een hoge achterstandsscore, is alleen mogelijk door te werken met de nieuwe CBS 'achterstandsscore'. In algemene zin heeft dit een eerlijkere verdeling van extra onderwijscapaciteit als effect.

1.3 Actualisatie van de verordening vloeit voort uit updates modelverordening VNG.

De wijzigingen die zijn overgenomen van de modelverordening VNG hebben grotendeels te maken met technische aanpassingen die dienen ter verduidelijking van de verordening. Enkele noemenswaardige updates zijn:

- De formulering met betrekking tot het toekennen van een vaste voet aan het speciaal onderwijs (SO en VSO) is verduidelijkt. De vorige regeling heeft, in combinatie met de ontwikkelingen van passend onderwijs, geleid tot interpretatieverschillen waardoor ruimhartiger een vaste voet is toegekend. Met deze aanpassing kan een onderwijsinstelling een beroep doen op één vaste voet en niet meer meerdere. Wel blijft de extra ruimtebehoefte per leerling behouden en bij een enkele onderwijssoort is het zelfs verhoogd. Deze wijziging heeft voor nu geen effect op de huisvestingssituatie van het speciaal onderwijs. Hiervan is pas sprake bij eventuele (ver)nieuwbouw of uitbreiding.
- De normvergoedingen zijn in vergelijking met de 'Verordening huisvesting onderwijs Hilversum 2016' fors gestegen. Dit komt doordat de bouwkosten sinds 2016 flink zijn toegenomen. Daarnaast heeft er een ophoging plaatsgevonden om conform het huidige bouwbesluit, waarin BENG is opgenomen, te kunnen bouwen. De vergoeding als opgenomen in het IHP is daarentegen hoger dan de door de VNG voorgestelde normvergoeding. Dit komt doordat normbedragen van de VNG achterlopen bij de werkelijke prijsontwikkeling. De normbedragen zijn in de verordening blijven staan om op terug te kunnen vallen mocht er sprake zijn van een voorziening dat niet valt binnen het IHP.

1.4 Actualisatie van de verordening vloeit voort uit praktijkervaringen.

De Hilversumse basisscholen geven al enige tijd gezamenlijk invullingen aan het inroosteren van gymgroepen in de daarvoor beschikbare ruimtes bewegingsonderwijs. Deze werkwijze is opgenomen in de verordening en mochten er problemen zijn kan men altijd met de gemeente contact opnemen. De berekening van het aantal gymgroepen is opgenomen in de 'Verordening Materiële Financiële Gelijikstelling'.

1.5 Binnen het onderwijs is er grotendeels draagvlak voor de voorgestelde wijzigingen.

Tijdens het Op Overeenstemmingsgericht Overleg is door het onderwijs meer tijd gevraagd om te reageren. Vervolgens is eenieder, meerdere keren, per e-mail gevraagd eventuele vragen en opmerkingen aan te leveren. Schriftelijk hebben wij van drie schoolbesturen een reactie ontvangen. Dit heeft geleid tot een verder verduidelijking van de verordening, kleine aanpassingen en de gestelde vragen zijn beantwoord. Twee schoolbesturen vinden het belangrijk om de normbedragen, als opgenomen in de verordening, gelijk te trekken met de ruimere financiële kaders van het IHP. Deze lijn is niet overgenomen omdat het aanvragen van voorzieningen buiten het IHP om eerder uitzondering is dan regel. Om voornoemde te ondervangen wordt het gebruik van de geactualiseerde verordening geëvalueerd.

1.6 Door de geactualiseerde verordening met terugwerkende kracht vast te stellen kan het toegepast worden bij de besluitvorming van het onderwijsprogramma 2023.

Jaarlijks kunnen schoolbesturen voorzieningen aanvragen bij de gemeente. Deze aanvragen dienen voor 1 februari door de gemeente te zijn ontvangen. Om de beoordeling te laten plaatsvinden op basis van de geactualiseerde verordening, is met de schoolbesturen afgesproken dat de termijn voor aanvragen en besluitvorming eenmalig wordt opgeschoven totdat de geactualiseerde verordening is vastgesteld en gepubliceerd. De schoolbesturen zijn akkoord met deze werkwijze dat mede een gevolg was van de behoefte bij het onderwijs om te beschikken over meer tijd om te reageren op de geactualiseerde verordening.

Kantekeningen

1.1 Wachten met de juridische inbedding van het IHP totdat het landelijk verplicht is sluit onvoldoende aan bij de Hilversumse situatie.

Het is mogelijk te wachten met de inbedding van het IHP totdat er sprake is van een landelijke verplichting. Alleen sluit dit niet aan bij de fase waarin de gemeente Hilversum zit. Er is namelijk een IHP vastgesteld waarmee de gemeente en schoolbesturen zich committeren aan de beschreven koers. Dit commitment wordt vastgelegd door het IHP als beleidslijn op te nemen in de geactualiseerde verordening. Tevens zijn er meerdere gemeenten die deze lijn volgen.

1.2 Juridisch inbedding van het IHP betekent niet dat de uitvoering van het IHP in beton is gegoten en daarmee niet meer aansluit bij nieuwe ontwikkelingen.

Er zijn door de raad middelen beschikbaar gesteld voor de realisatie van de minimale huisvestingsscenario's als opgenomen in het IHP. Aan de andere kant is het beleidsveld onderwijshuisvesting altijd in beweging wat betreft de ontwikkeling van leerlingaantallen, ambities van de gemeente en het onderwijs, etc. Het IHP is dan ook een levend document en dit vraagt om enige flexibiliteit wat betreft de uitvoering. In de verordening is opgenomen dat jaarlijks de uitvoering van het IHP met de schoolbesturen wordt geëvalueerd en indien nodig geactualiseerd. Deze nieuwe werkwijze dient in de praktijk verder handen en voeten te krijgen. Daarnaast is het mogelijk om eventuele

beleidsontwikkelingen mee te nemen in de vierjaarlijkse actualisatie van het IHP. De vaststelling van het geactualiseerde IHP is een raadsbevoegdheid.

Financiën, middelen & capaciteit

Actualisatie van de verordening heeft geen financiële consequenties.

Uitvoering

Na vaststelling wordt de verordening, zo snel mogelijk, gepubliceerd op de website www.overheid.nl. De verordening treedt de dag na publicatie in werking. Ook worden de schoolbesturen geïnformeerd over het besluit van de gemeenteraad.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

P. Torres Barrera

P.I. Broertjes

Bijlage(n)

1. Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Hilversum 2022.
2. 2022Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Hilversum 2022 met wijzigingen bijgehouden.
3. Was-wordt-tabel Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs 2022.